

BRUSSEL STEDENBOUW EN ERFGOED
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

PERSDOSSIER

Open Monumentendagen 2017 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
16 en 17 september 2017
Natuur in de stad

De eerstvolgende Open Monumentendagen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zullen plaatsvinden op **16 en 17 september 2017** met als thema **“Natuur in de stad”**.

Behalve de 116 te bezoeken plaatsen zullen op heel het grondgebied van het Gewest een honderdtal activiteiten worden aangeboden. Wandelingen te voet, per fiets, ontdekking van fauna en flora, bustochten, tentoonstellingen ... zullen udoor de Brusselse gemeentes meenemen.

Voor iedereen toegankelijk en volledig gratis.

THEMA EN TE BEZOEKEN PLAATSEN

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vormt een van de groenste hoofdsteden van Europa. Het telt een indrukwekkend aantal parken en groene ruimten, zowel private als openbare, waarvan sommige druk bezocht worden en andere minder bekend zijn, onttrokken aan de blik van de achteloze voorbijganger. Al die groene ruimten hebben hun eigen geschiedenis en bijzonderheden. Ze staan boordevol bijzondere plantensoorten en merkwaardige bomen en vormen een toevluchtsoord voor allerlei fauna. Nu eens zijn ze het resultaat van een uitgekiend ontwerp, dan weer seminatuurlijk of verfraaid met rocailles en beeldhouwwerken. De groene ruimten zijn onlosmakelijk verbonden met de stad en met het leven van haar bewoners die er vertoeven voor spel en ontspanning of om er gewoon even weg te dromen...

De natuur is ook opvallend aanwezig op de Brusselse gevels. Een divers palet aan bloemen, planten en dieren sieren de sgraffiti, tegelpanelen en glas-in-loodramen. Het volstaat even aandachtig omhoog te kijken om zich ervan te vergewissen hoezeer dit groene thema in onze hoofdstad aanwezig is.

Ook in de interieurs van vele monumenten kan men de natuur bewonderen: vloeren, muren en plafonds zijn opgesmukt met bloemen en plantenmotieven of men gebruikte edele materialen om de natuur te evoceren.

Voor deze 27de editie van de Open Monumentendagen wil het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze 'groene' rijkdom in de kijker zetten!

Een aantal plaatsen openen dit jaar hun deuren voor het eerst:

- het Huis van de Europese Geschiedenis
- de tuin van de Vootstraat

- het park van het Manoir d'Anjou
- het gebouw aan de Troonstraat 2016
- het Théâtre royal du Peruchet
- het huis aan de Belle-Vuestraat 46
- het domein Latour de Freins (Bogaerts international school)
- het domein Allard
- de tuinwijk 'Forest vert'
- de Zintuigentuin
- ...

of worden na meerdere jaren opnieuw opengesteld:

- de tuin van de zetel van de Société royale de Philanthropie (Blindengesticht)
- het Maison de la Francité
- het Hotel van Eetvelde (Synergrid)
- het Horta-Lambeauxpaviljoen
- de International School of Brussels
- de Royal Étrier belge
- de tuinen en serres van het Institut Redouté-Peiffer
- het domein van de Onze-Lieve-Vrouw-van-Lourdesgrot
- de tuin van de Demolderlaan
- het voormalige atelier van de schilder Markelbach (zetel van Greenpeace België)
- ...

Daarnaast staan ook een groot aantal boerderijen en molens op het programma:

- Hof ter Cauwerschueren
- Hof ter Musschen
- de windmolen van Sint-Lambrechts-Woluwe
- de Kalevoetmolen
- de Nekkersgatmolen
- de kinderboerderij van Jette
- de boerderij Nos Pilifs
- de molen van Evere
- ...

Dankzij de zeer talrijke activiteiten georganiseerd door het verenigingsleven, de gemeenten of Leefmilieu Brussel zult u ook bekende en minder bekende parken en landschappen opnieuw kunnen ontdekken:

- de Kunstberg
- de Jean-Félix Haptuin
- het Roodebeekpark
- de Beeldentuin en de tuin van Geneeskrachtige Planten
- het Parmentierpark
- het park van Woluwe
- de parktuin Jean Massart
- het Vuursteendomein
- het Tenboschpark
- de Avijl- en Engelandplateaus
- de Keyembempt
- de vallei van de Vogelzangbeek
- het Sobieskipark en de Koloniale Tuin

- het Josaphatpark
- de Kruidtuin
- ...

Minister-President Rudi Vervoort verheugt zich over dit rijk gevulde en gevarieerde programma! *“Nooit eerder werden er tijdens de Open Monumentendagen zoveel activiteiten aangeboden! Het verenigingsleven, de private eigenaars en de openbare instellingen hebben dubbel zo hard gewerkt om iedereen te laten kennis maken met dit groene aspect van het Gewest en ik wil hen daarvoor bedanken!”*

ACTIVITEITEN

Net als de vorige jaren wordt, een hele reeks activiteiten die verband houden met het thema en de te bezoeken plaatsen georganiseerd door de gemeentebesturen en de diverse verenigingen die ijveren voor het behoud en de waardering van het erfgoed.

Naast de **rondleidingen** in de gebouwen zelf zijn er opnieuw heel wat **georganiseerde wandelingen** (te voet, per bus of met de boot), **tentoonstellingen**, **rally's**, enz.

Voort zijn er ook meerdere **ontdekkingstochten per fiets**.

De vereniging Arts et Culture ten slotte verzorgt **rondleidingen in gebarentaal**.

TENTOONSTELLINGEN

De Directie Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest organiseert twee tentoonstellingen in de Sint-Gorikshallen:

HET INTERNATIONAAL FOTOGRAFISCH EXPERIMENT MET MONUMENTEN

Sinds 1998 neemt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deel aan het Internationaal Fotografisch Experiment met Monumenten. Dit project, opgezet door de regio Catalonië in 1992 naar aanleiding van de Europese Monumentendagen, wil de jongeren via het medium fotografie warm maken voor een persoonlijke en creatieve ontdekking van het architecturale erfgoed. Momenteel doen verschillende Europese landen eraan mee.

De wedstrijd richt zich tot alle middelbare scholen van Brussel en staat open voor alle leerjaren en afdelingen. Het principe van het Internationaal Fotografisch Experiment met Monumenten is eenvoudig: enkele weken lang fotograferen de leerlingen een of meerdere monumenten die een erfgoedwaarde hebben. De beste foto's worden geselecteerd door een jury en tentoongesteld tijdens de Open Monumentendagen in alle landen die aan het project deelnemen.

Ontdek, vanaf begin september, onder de luifels van de Sint-Gorikshallen, de 25 foto's die dit jaar geselecteerd werden door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Tentoonstellingen gratis toegankelijk, van 1 september tot 29 november 2017, in de Sint-Gorikshallen, Sint-Goriksplein te Brussel.

PAUL EN ZIJN BROERS

Architect Paul Hamesse werkte meer dan 40 jaar samen met zijn broers, Georges en Léon, in hun bureau in Sint-Gillis. Deze leerling van Hankar en Chambon, gepassioneerd kunstliefhebber en intimus van het Brusselse artistieke milieu, had een uitgesproken smaak voor decoratie en ontwikkelde een zeer persoonlijke vormgeving die hij tot in de kleinste details toepaste, van de gevel tot de deurklink.

Het bureau *Hamesse frères* was een gonzende en onvermoeibare bijenkorf die zonder ophouden projecten ontwierp, plannen tekende en bouwverven leidde. Chique handelszaken en eenvoudige vitrines, luxueuze villa's, burgerhuizen en moderne gebouwen, kunstenaarsateliers en bioscooptempels vulden vanaf 1898 het orderboekje dat nooit leeg raakte.

Brussel was het voornaamste toneel van hun koortsachtige creativiteit die mee evolueerde met de stijlen, de technieken en de bouwmaterialen van hun tijd.

De tentoonstelling *Paul en zijn broers*, bestemd voor het hele gezin, toont het beeld van een bruisende stad waar ongeveer 200 realisaties verspreid over het Brussels Gewest getuigen van het vakmanschap van Paul en zijn broers, virtuozen van de decoratie.

Tentoonstelling gratis toegankelijk van 8 september tot 22 november 2017, dagelijks van 10u tot 18u in de mezzanine van de Sint-Gorikshallen, Sint-Goriksplein in Brussel.

Organisatie: Association pour l'Étude du Bâti/Vereniging voor de Studie van het Gebouwde (APEB-VSG), met de steun van de Directie Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

WEDSTRIJD "MIJN FAVORIETE GROENE RUIMTE"

Deze wedstrijd voor liefhebbers van fotografie en groene ruimten nodigt iedereen uit om zijn favoriete park, tuin of landschap te doen ontdekken.

Het principe is eenvoudig: maak tijdens uw bezoeken tijdens de Open Monumentendagen enkele selfies en vertel waarom u van de gefotografeerde plaatsen houdt.

Stuur de foto's tijdens de Open Monumentendagen op 16 en 17 september naar jdp-omd@sprb.brussels en vermeld uw naam, volledig adres en het gebouw/de plaats waar ze werden genomen.

De foto's worden tijdens het weekend en de volgende dagen gepubliceerd op de Facebookpagina van de Directie Monumenten en Landschappen en op Pinterest. De eerste 50 foto's die we ontvangen worden beloond met een cadeautje!

BOEKENVERKOOP

Voor het derde jaar oprij, zal er, in de Sint-Gorikshallen, op 16 en 17 september, van 10u tot 19u, een boekenverkoop georganiseerd worden door de Directie Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een unieke gelegenheid om het volledige aanbod publicaties te ontdekken en te profiteren van de speciale "Open Monumentendagen"-promoties op vele titels!

TIJDSCHRIFT ERFGOED BRUSSEL - SPECIAAL NUMMER

Opgericht in 2011, richt het tijdschrift *Erfgoed Brussel* zich tot al wie een passie heeft voor erfgoed, zowel Brusselaars als niet-Brusselaars, en wil de diverse facetten van de monumenten en landschappen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan bod laten komen.

Elk nummer omvat een themadossier, enkele algemene artikels en een rubriek news.

Zoals elk jaar verschijnt in september een nummer dat geheel gewijd is aan het thema van de Open Monumentendagen.

Inhoud:

- Edito
- Paula DUMONT – Inleiding
- Yannick DEVOS, Cristiano NICOSIA, Luc VRYDAGHS, Roger LANGOHR en Elena MARINOVA – De evolutie van het Brusselse landschap. Een archeologische kijk.
- Catherine LECLERCQ en Bruno CAMPANELLA – Wat bomen ons over Brussel vertellen. Historisch overzicht van het Brusselse dendrologisch erfgoed
- Anne DE BARDZKI-GRANON – De bezemhoek, een wijk tussen water en woud
- Eric HENNAUT en Denis DIAGRE-VANDERPELEN – De ontwikkeling van de sierteelt in Brussel. De voorliefde voor kamerplanten in de 19de eeuw
- Odile DE BRUYN, Denis DIAGRE-VANDERPELEN en Valentine JEDWAB – Het bosmuseum van de rijksplantentuin van Brussel en het arboretum van Tervuren, twee zusterinstellingen ontworpen door Charles Bommer
- Odile DE BRUYN – Jules Buysens, inspecteur van de dienst plantsoenen en promenades van de stad Brussel (1904-1937)
- Odile DE BRUYN – De Louis Bertrandlaan in Schaarbeek, een landschap in het hart van de stad
- Michel LOUIS – De restauratie van de rocaille van de vijvers van Elsene. De herontdekking van een pittoresk bouwwerk
- Géry LELOUTRE – Het park system van Anderlecht. Constructie van een openbare ruimte voor de Brusselse groene gordel
- Géry LELOUTRE en Hubert LIONNEZ – De bosrand vormgeven door bedrijfsarchitectuur. Royale belge, Glaverbel en CBR in Watermaal-Bosvoorde
- Ann VOETS – Stedenbouw met oog voor het landschap. De les uit de 19de eeuw
- Eric HENNAUT – “Bloemlezing”

Uitgegeven in het Nederlands en in het Frans (samenvattingen in het Engels). 160 pagina's. Aanbevolen prijs: 20 €

MONUMENTENMAANDAG

Ook dit jaar is er weer een editie van **Monumentenmaandag** die plaatsvindt de dag na de Open Monumentendagen op 18 september. Deze dag is voorbehouden aan de Brusselse scholen en biedt haar leerlingen de kans om deel te nemen aan diverse activiteiten die speciaal voor hen ontwikkeld worden (info : <http://www.monumentenmaandag.irisnet.be>).

PRAKTISCH

Zoals elk jaar beschrijft een **gratis brochure in zakformaat** alle plaatsen die op het programma staan, hun ligging met de openingsuren, hun toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit, evenals de activiteiten en de circuits in het kader van het thema van

de Open Monumentendagen 2017. Deze brochure is verkrijgbaar in het Nederlands en het Frans en is daarnaast raadpleegbaar in drie (N/E/F) talen op www.openmonumentendagenbrussel.irisnet.be. De Engelse versie in pdf-vorm is downloadbaar op deze website.

Op 16 en 17 september 2017 zal een informatiepunt geopend zijn in de Sint-Gorikshallen van 10u tot 17u, waar de bezoekers de gratis brochure kunnen afhalen en zich informeren over de te bezoeken plaatsen en de verschillende georganiseerde activiteiten. Tijdens dezelfde uren is er ook een telefonische permanentie voorzien (02/204.17.69). Daarnaast zijn wij ook aanwezig op Facebook (Bruxelles Patrimoines -Erfgoed Brussel) en Twitter (@JDPOMD).

Voor meer informatie

De gratis brochure met het volledige programma van de Open Monumentendagen van 16 en 17 september 2017 is verkrijgbaar bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (onthaal CCN – mezzanine Noordstation), in de Sint-Gorikshallen, bij FNAC in City 2 en Gulden Vlies, in de kantoren van Visit Brussels, in het Office de Promotion du Tourisme Wallonie-Bruxelles (OPT), bij Toerisme Vlaanderen, bij de gemeentebesturen van het Brussels Gewest, ...

De brochure kan ook worden besteld per e-mail (jdp-omd@gob.brussels) of op 02/204.17.69.

Het gedetailleerde programma en een interactief plan, evenals de downloadbare brochure zijn te vinden op de website www.openmonumentendagen.brussels

VOOR ALLE BIJKOMENDE INLICHTINGEN KUNT U TERECHT BIJ:

Directie Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Open Monumentendagen

CCN (7de verdieping) – Vooruitgangstraat 80 te 1035 Brussel

tel. : 02/204.17.69

fax : 02/204.15.22

e-mail : jdp-omd@gob.brussels

Actueel nieuws over de Monumentendagen wordt gepresenteerd op de Facebookpagina van de Directie Monumenten en Landschappen, op Twitter en op Pinterest.

Patrimoines Bruxelles - Erfgoed Brussel

@jdpomd

JDP-OMD

PERSCONTACTEN :

Lidia Gervasi, Kabinet van Minister-President Rudi Vervoort

tel. : +32 2 506.32.32 - fax : +32 2 514.40.22 - GSM : +32 483 59.18.31

lgervasi@gov.brussels

Jo De Witte, Kabinet van de minister-president Rudi Vervoort:

Tel. : +32 2 506.32.14 – fax : +32 2 514.40.22 - GSM : + 32 478 45.22.86

jdewitte@gov.brussels

Brigitte Vander Bruggen, Directie Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

tel. : + 32 2 204.24.49 fax : + 32 2 204.15.22

bvanderbruggen@sprb.brussels

Paula Dumont, Directie Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

tel. : + 32 2 204.29.60 fax : + 32 2 204.15.22

pdumont@gob.brussels